

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْبُدُوا

دادنامه

۴۵-۲۱۵
جناب آقای

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: ۳۷۹

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۶/۴/۲۷

کلاس پرونده: ۸۵۲/۹۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای محمدامین پناه گاهی نژاد

موضوع شکایت و خواسته: ۱- ابطال عبارت « هر نوع فعالیت اقتصادی » در تعریف دامنه کاربرد و تعریف

اشخاص حقیقی در دستورالعمل شماره ۲۴۴۶۸/۲۰۰/ص-۱۳۹۰/۱۰/۲۷-۲- ابطال تکلیف دفاتر اسناد

رسمی به ارسال آمار موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم مندرج در بخشنامه شماره

۱۳۹۲/۲/۲۸-ص/۲۳۱/۲۹۸۳ و بند ۱۰ بخشنامه شماره ۲۳۹۹۷/۲۰۰/۱۳۹۲/۱۲/۲۷

گرددش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال عبارت « هر نوع فعالیت اقتصادی » در تعریف دامنه

کاربرد و تعریف اشخاص حقیقی در دستورالعمل شماره ۲۴۴۶۸/۲۰۰/ص-۱۳۹۰/۱۰/۲۷ و ابطال تکلیف

دفاتر اسناد رسمی به ارسال آمار موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم مندرج در بخشنامه شماره

۱۳۹۲/۲/۲۸-ص/۲۳۱/۲۹۸۳ و بند ۱۰ بخشنامه شماره ۲۳۹۹۷/۲۰۰/۱۳۹۲/۱۲/۲۷ را خواستار شده و

در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

احتراماً، به استحضار می رساند، قانونگذار در قانون مالیاتهای مستقیم در هر بخش که قصد ایجاد تکلیف یا

دفتر ثبت عمومی

۱۳۹۶/۴/۲۷

تاریخ: ۳۸

شماره:

پیوست:

فَلَا تُكَلِّمُوا الْهُيَ أَنْ تُعَدِّلُوا

دو نامه

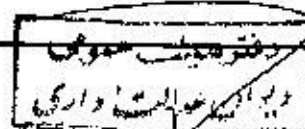
آدرس: تهران، بزرگراه شهید ستاری، بلوار شهید مطهری، نیش جهانان ایران زمین

مسئولیتی برای دفاتر اسناد رسمی داشت صراحتاً در مواد متعدد قانون مذکور به آن اشاره نموده است من جمله مواد ۳۵، بند ۳ ماده ۳۸، بند ۱۵ ماده ۹۶، ۱۸۵، ۱۸۷، ۲۰۰، ۲۶۸ و غیره همچنین وفق ماده ۱۸۵ قانون مذکور، دفاتر اسناد رسمی مکلف گردیدند که فهرست معاملات انجام شده را تا پایان ماه بعد به اداره امور مالیاتی مربوطه ارسال نمایند. این تکلیف در تبصره ۳ ماده ۴۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ در خصوص ارسال فهرست معاملات خودرو نیز ملاحظه می گردد. علاوه بر آن با توجه به اینکه وفق بند ۱۵ ماده ۹۶ اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰ دفاتر اسناد رسمی علاوه بر تکلیف مقرر در بند ۳ ماده ۱۱ آیین نامه دلائل اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۴ در خصوص ثبت درآمد دفترخانه در دفتری که توسط سازمان ثبت پلمپ می گردد مکلف به ارائه دفتر هزینه و درآمد گردیدند. لذا مکلفند فهرست کامل درآمد و هزینه خود را به تفکیک در دفتر مذکور قید و به حوزه مالیاتی مربوطه ارائه نمایند قابل ذکر است که کلیه مبلغ اخذ شده در دفترخانه اعم از حق الثبت، حق التحریر مالیات بر ارزش افزوده و غیره در ذیل سند درج می گردد.

از طرف دیگر ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم اشخاص حقیقی و حقوقی را برای انجام دادن معاملات خود موظف به اخذ کارت اقتصادی و ارسال فهرست معاملات خود به سازمان امور مالیاتی نموده که برای عدم ارسال فهرست معاملات خود و عدم استفاده از شماره اقتصادی خود در معاملات دیگران و بالعکس جریمه تعیین شده است. سازمان امور مالیاتی به موجب نامه شماره ۲۳۱/۲۹۸۲/ص-۱۳۹۲/۲/۲۸-۱۳۹۲/۲/۲۷-۲۰۰/۲۳۹۹۷ دستورالعمل شماره ۱۰ دستورالعمل شماره ۱۳۹۲/۱۲/۲۷-۲۰۰/۲۳۹۹۷ دفاتر اسناد رسمی در زمره کسبه و مودیان مشمول ماده ۱۶۹ مکرر دانسته که بنا به دلایل زیر بخشنامه های مذکور برخلاف نص صریح قانون و همچنین خارج از حدود اختیارات وزارت امور اقتصادی و دارایی در تفسیر قانون می باشد.

۱- در تعریف دامنه کاربرد و نیز اشخاص حقیقی موضوع دستورالعمل اجرای ماده ۱۶۹ مکرر به شماره

آدرس: تهران، بزرگراه شهید ستاری، بلوار شهید مطهری، نیش جهانان ایران زمین

فَلَا تُطِيعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْلَمُوا

دائمه

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

۱۳۹۰/۱۰/۲۷-ص/۲۰۰/۲۴۴۶۸ انجام معاملات و هر نوع فعالیت اقتصادی را مشمول ماده ۱۶۹ مکرر دانسته حال آن که صراحت ماده ۱۶۹ مکرر مذکور معطوف به انجام معاملات برای خود بوده و متصرف از معاملات دیگران و نیز هر نوع فعالیت اقتصادی می باشد کما اینکه استفاده از کد اقتصادی خود برای معاملات دیگران را مشمول جریمه و تخلف محسوب نموده است، لذا تعریف موسع مذکور و اضافه نمودن عبارت (هر نوع فعالیت اقتصادی) برخلاف نص صریح ماده ۱۶۹ مکرر و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی کشور بوده و تفسیر قانون به موجب اصل ۲۳ قانون اساسی از وظایف مجلس شورای اسلامی می باشد.

۲- وفق ماده ۳۱ قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۴، انجام هر نوع معامله برای سردفتران و دفتریاران و اقارب نسبی و سببی آنان تا درجه چهارم از طبقه سوم در دفترخانه خود ممنوع بوده سردفتران و دفتریاران هیچ گونه معامله ای برای خود و اقارب خود نمی توانند ثبت نمایند. لذا تصدی سران دفاتر برای انجام امور ثبتی و حاکمیتی انجام معامله برای خود نیست تا مشمول حکم مقرر موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم گردد.

۳- در ماده ۱۸۵ قانون مذکور آمده است: «در کلیه مواردی که معاملات مربوط به فصل چهارم از باب دوم همچنین فصول اول و ششم باب سوم این قانون به موجب سند رسمی صورت می گیرد صاحبان دفاتر اسناد رسمی مکلفند فهرست خلاصه معاملات هر ماه را تا پایان ماه بعد در مقابل اخذ رسید به اداره امور مالیاتی ذیربط در محل تسلیم نمایند.» لذا با توجه به عبارت (معاملات) که به صورت یکسان در مواد ۱۶۹ مکرر و ۱۸۵ به کار رفته چنانچه قانونگذار قصد ایجاد تکلیف برای دفاتر اسناد رسمی جهت ارسال آمار دیگری می داشت صراحتاً در این ماده به آن اشاره می نمود. از طرف دیگر فهرست خلاصه معاملات در برگرفته هر نوع اقلام و ارقام مورد نظر سازمان امور مالیاتی می تواند باشد. لذا ارسال آمار مضاعف برخلاف نظر قانونگذار است.

۴- در بند ۱۰ بخشنامه شماره ۲۰۰/۲۳۹۹۷-۱۳۹۲/۱۲/۲۷، دفاتر اسناد رسمی مکلف به ارسال آمار موضوع

دفتر هیئت عمومی

وزارت امور داخلی و آری

مدیران تهران بزرگراه شهید ستاری بازار شهید مطهری نبش خیابان ایران زمین

فلا تشبهوا النهوي أن تعدلوا

داو نامه

تاریخ: ۳۸

شماره:

پوست:

ماده ۱۶۹ مکرر قانون مذکور بابت حق التحریر و حق الزحمه دریافتی و هزینه های مرتبط گردیده اند حال آن که، اولاً: همان گونه که به عرض رسید وفق بند ۱۵ ماده ۹۶ قانون مالیاتهای مستقیم و در راستای بند (ب) ماده ۹۵ همان قانون، دفاتر اسناد رسمی، مکلف به درج کلیه درآمد و هزینه خود در دفاتر درآمد و هزینه گردیده اند لذا ریز درآمد و هزینه دفترخانه مندرج در دفاتر مذکور که سالانه به حوزه های مالیاتی تسلیم می گردد درج شده است.

ثانیاً: وفق بند (۲) ماده ۱۵ قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۴، سردفتر و حتی دفتریار از اشتغال به امر تجارت بنا به تعریف ماده ۱ قانون تجارت ممنوع گردیده و وفق تبصره بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداریها، دایر کردن دفتر اسناد رسمی توسط سردفتر، تجاری تلقی نمی گردد. لذا سردفتر تحت هیچ عنوان، تاجر یا کاسب و یا فروشنده خدمات محسوب نمی شود و به شرحی که به عرض رسید در مواد مختلف قانون مالیاتهای مستقیم حتی در خصوص نحوه تعقیب انتظامی سردفتر (ماده ۲۶۸) به صورت اختصاصی به دفاتر اسناد رسمی پرداخت شده لذا تلقی حق التحریر که با توجه به ماده ۵۴ قانون دفاتر اسناد رسمی توسط قوه قضاییه تعیین شود به عنوان ارقامی که سردفتر بابت فروش خدمات اخذ می نماید برخلاف مواد مذکور قانون دفاتر اسناد رسمی و قانون شهرداریها می باشد.

۵- از ۱۳۹۲/۶/۲۶ و در اجرای طرح سراسری «ثبت آبی اسناد» کلیه اسناد در سامانه ثبت آبی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور منعکس و سازمان امور مالیاتی چنانچه به اخذ هر گونه آمار یا اطلاعات تمایل داشته باشد با توجه به بند (ز) ماده ۴۶ قانون برنامه پنجم توسعه می تواند از طریق سازمان مذکور و به صورت متمرکز اخذ نماید. لازم به ذکر است که دفاتر اسناد رسمی هیچ گونه دسترسی به سامانه مذکور نداشته و تهیه و ارسال آمار مذکور از بد و اختیار آنان خارج است.

۶- در کلیه اسناد که فرم آنها توسط سازمان محترم ثبت اسناد و املاک کشور مدیریت می گردد، حق التحریر، حق الثبت و مالیات اخذ شده در دفتر اسناد رسمی دقیقاً در ذیل سند درج و مانند بقیه مفاد سند به امضاء متعاملین

آدرس: تهران پیرکوه شهید ستاری بلوار شهید بهشتی نبش خیابان ایران زمین

دفتر هیئت مدیره
و هیئت مدیره
وزارت امور داخلی

SECRET

شعار: *دانش روزی، دانش روزی، دانش روزی*

خلاصہ:

فَلَا تُشْبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْبُدُوا

والله اعلم

رسیده و وفق ماده ۲۱ قانون دفاتر اسناد رسمی، یک نسخه از آن در دفترخانه بایگانی می شود. از طرف دیگر لایحل اطلاعاتی ریز مبالغ دریافتی دفترخانه و مشخصات متعاملین و مورد معامله از طریق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور قابل دسترسی و دریافت است. لذا با توجه به صدور صورتحساب رسمی، صدور صورتحساب جداگانه و به صورت عادی توسط دفترخانه ملتفی گردیده و فاقد وجهت می باشد.

۲- با توجه به بند (هـ) ماده ۸ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶، امور ثبتی در زمره امور حاکمیتی است و با توجه به ماده (۱) قانون دفاتر اسناد رسمی برای تنظیم و ثبت سند رسمی تشکیل می گردد و وفق ماده ۲۰ آیین نامه قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب دی ماه ۱۳۵۴، سردفتر مکلف است در ساعات اداری که توسط اداره ثبت محل تعیین می گردد به کار اشتغال ورزیده و حتی تعداد اتاقها و مساحت و زیربنای دفترخانه دارای ضوابط خاصی است. در این صورت با توجه به اینکه دفتر اسناد رسمی زیر مجموعه قوه قضاییه بوده و وفق ماده ۲۹ قانون دفاتر اسناد رسمی ملزم به رعایت نظامات قوه قضاییه می باشد آیا دریافت حق التحریر توسط سردفتر، معامله برای خود مصوب می شود؟

لذا ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم به سردفتران اسناد رسمی و شمول جریمه برای آنان در خصوص عدم ارسال آمار معاملات خود (که سردفتر معامله ای برای خود انجام نمی دهد تا فهرست آن را برای سازمان امور مالیاتی ارسال نماید) علیرغم تکلیف سردفتر به ارسال فهرست خلاصه معاملات موضوع ماده ۱۸۵ قانون مذکور خلاف محرز از منطوق و مفهوم ماده ۱۶۹ مکرر و خارج از حدود و اختیارات سازمان امور مالیاتی در صدور دستورالعمل اجرایی ماده (۱۶۹) مکرر و بخشنامه های مذکور می باشد. یا عنایت به غرایض مذکور استندهای اختصاص تصمیم به ابطال تکلیف مقرر در خصوص دفاتر اسناد رسمی در نامه شماره ۲۳۱/۲۹۸۳/ص-۱۳۹۲/۲/۲۸ و در بند ۱۰ دستورالعمل شماره ۲۳۹۹۷/۲۰۰-۱۳۹۲/۱۲/۲۷ و ابطال عبارت « و هر نوع فعالیت» مندرج در متن دستورالعمل اجرایی ماده

گلدسته تهران، اردگرد، شهید ستاری، پلوار، مسجد معصومی، نبش، علیکمان، ایران، زمستان

دفتر هیئت مدیره عمومی

و هو ا. ا. عبد الرحمن بن محمد

پولیسٹ : : ۱۹۹۸ء

فَلَا تُطِيعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

450

(۱۶۹) مکرر بخش (دامنه کاربرد) و تعریف (اشخاص حقیقی) موضوع دستورالعمل شماره ۲۴۳۶۸/۲۰۰/ص

"۱۳۹۰/۱۰/۲ را دارد."

متن پیشنهادی های مورد اعتراض به قرار زیر است:

الف: دستور العمل شماره ۲۴۴۶۸/۲۰۰/ص-۲۷/۱۰/۱۳۹۰:

دستور العمل

P	126 194	9.	894
---	---------	----	-----

موضوع	مجلسین/کمیٹمن
کلیہ اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع قانون مالیاتی ستمبر دستور العمل اجرائی موضوع سیدہ ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتی ستمبر	

چنانچہ کار بعد کلیہ اشخاص حقیقی کہ بہ انجام معاملات و خرچہ فعالیت اقتصادی عبارت سے نمائندہ و کلیہ اشخاص حقوقی کہ بر بنیاد قبول قانون مالیاتی ستمبر و قانون مالیات پر ارزش اخلاقی و فراہ می کنند.

اشخاص حقیقی: منظور اشخاص حقیقی فر این دستور العمل کلیہ اشخاص حقیقی موضوع قانون مالیاتی ستمبر و قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشند کہ حسب مورد بہ انجام خرچہ معاملہ و فعالیت اقتصادی عبارت سے نمائندہ.

نریس کل ساز دان امور مالیاتی کشور

ب: بخشنامه شماره ۲۳۱/۲۹۸۳/ص-۱۳۹۲/۲/۲۸:

جناب آقای محمدرضا دشتی اردکانی

رئيس محترم ڪانون سردهنران و دفتر ياران

یا سلام و احترام

عطف به نامه شماره ۹۹۹-۱۱/۲/۱۳۹۲ عنوان قائم محترم مقام رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص

ارسال صورت معاملات الکترونیکی در اجرای ماده ۱۶۹ مکرر به استحضار می‌رساند؛

بر اساس مفاد دستور العمل اجرایی ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحیه مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ به

شماره ۲۴۴۶۸/۲۰۰/ص-۱۳۹۰/۱۰/۲۷، کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی موضوع بندهای «الف» و «ب» قانون

مذکور مکلف به اجرای مفاد این دستورالعمل بوده و در صورت عدم اجرا مشمول جرایم متعلقه که غیر قابل بخشش

آمدرس: تهران، هنرمندانه، مشاوری، بازاری، شهید مطهری، شهید باقی، شهیدان، زمین

در دفتر محبت و دوستی

تاریخ: ۱۳۸۰/۰۴/۲۷

شماره: ۱۳۹۹۷/۲۰۰/ص-۱۳۹۲/۱۲/۲۷

پیوست: ۱

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

یادنامه

می باشد خواهند شد.

در همین راستا دفاتر اسناد رسمی نیز مکلفند کلیه مبالغ دریافتی بابت ثبت قراردادهای معاملات، اسناد و ... را که تحت هر عنوان از جمله «حق التحریر» از مستریان برای انجام امور مربوطه و به جهت درآمد خود دریافت می دارند در فهرست فروش و نیز کلیه مبالغ خرید و هزینه های انجام شده را در فهرست خرید ارسال نمایند. ارسال فهرست قراردادهای نیز مربوط به قراردادهای دفاتر مذکور با اشخاص می باشد که به جهت فعالیتهای اقتصادی انجام گرفته است. همچنین صدور و یا دریافت صورتحساب حسب مورد بر اساس مفاد دستورالعمل فوق الزامی می باشد. بدیهی است مبلغ معامله بین متعاملین ارتباطی با فعالیتهای دفاتر اسناد رسمی نداشته و ارسال اطلاعات مذکور ضرورتی ندارد.

شایسته است با توجه به اینکه کلیه تکالیف و جرایم متعلقه در مواد ۱۶۹ و ۱۶۹ مکرر قانون مذکور و نیز دستورالعمل صادره وجود دارد و از طریق سامانه سازمان قابل دریافت است، ترتیبی اتخاذ نمایید تا به نحو مقتضی اطلاع رسانی به دفاتر اسناد رسمی، سردفتران و دفتریاران انجام گیرد و با مطالعه دقیق تکالیف مذکور به وظایف قانونی خویش عمل نموده و مشمول جریمه از این بابت نگردند. مدیرکل دفتر اطلاعات مالیاتی

ج: یخشنامه شماره ۱۳۹۹۷/۲۰۰/ص-۱۳۹۲/۱۲/۲۷:

" ۱۰ - بر اساس دستورالعمل های مذکور بنگاههای املاک و دفاتر اسناد رسمی ملزم به ارسال فهرست ثبت معاملات تنظیم شده نبوده و صرفاً بابت حق الزحمه دریافتی و هزینه های مرتبط مشمول تکالیف مقرر در دستورالعمل های ماده ۱۶۹ مکرر می باشد. "

همچنین شاکی به موجب لایحه ای که به شماره ۱۳۹۶/۴/۲۷-۸۴۱ ثبت دفتر هیأت عمومی شده اعلام

کرده است که:

آمیر، تهران بزرگراه شهید ستاری، پلاک شهید مغیری، پش خیابان ایران زمین

دفتر هیأت عمومی
دیوان عالی کشور

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

فَلَا تُكْفِرُوا الْإِنْفِي أَنْ تُعْلُوا

دادنامه

"ریاست محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری"

احتراماً، نظر به اینکه دادخواستی طی کلاسه هـ/ع/۸۵۷/۹۳ جهت ابطال عبارتی از دستورالعمل اجرایی شماره ۲۴۴۶۸/۷۰۰/ص مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور و نیز ابطال تکلیف دفاتر اسناد رسمی به ارسال آمار موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم تقدیم گردیده و با توجه به اینکه سازمان امور مالیاتی از سال ۱۳۹۱ دفاتر اسناد رسمی را به دلیل عدم ارسال آمار مذکور مشمول جریمه تلقی نموده که با توجه به صراحت قانون مالیاتهای مستقیم مبنی بر ارسال آمار تنظیم اسناد به موجب ماده ۱۸۵ قانون مذکور و نیز تبصره ۲ ماده ۴۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده و اینکه سردفتر اساساً حق تنظیم سند برای خود و یا خانواده خود تا درجه ۳ را نداشته و ندارد و حتی در ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم که در سال ۱۳۹۴ به تصویب رسیده سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف به ارسال آمار مورد نظر به سازمان امور مالیاتی شده و تکلیفی در قانون جدید نیز برای سردفتر ایجاد نشده موارد مندرج در دادنامه شماره ۲۰۵ طی ۲۰۸-۱۳۹۴/۳/۴ کماکان جاری می باشد. لذا استدعای اعمال ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری هنگام رسیدگی به دادخواست مذکور را دارم.

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۱۹۶-۲۱۲/۴-د/۱۳۹۳/۱۱/۱۸ توضیح داده است که:

"۱- نامه شماره ۲۳۱/۲۹۸۳/ص-۱۳۹۲/۲/۲۸ مدیرکل دفتر اطلاعات مالیاتی و نامه های شماره ۲۵۹/۱۴۶/ص-۱۳۹۳/۲/۳۰ اداره کل امور مالیاتی جنوب تهران و شماره ۲۳۴/۹۰۸۴-د/۱۳۹۳/۲/۲۱ دفتر خدمات مودیان سازمان امور مالیاتی کشور که به صورت مکاتبه و نامه صادر شده و در راستای اطلاع رسانی و آگاهی از شرایط و ترتیبات قانونی در خصوص ارسال اظهارنامه های مالیاتی الکترونیکی و رعایت مفاد ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم می باشد، با توجه به اینکه برخی شاکیان درخواست ابطال آنها را داشتند لذا مستنداً به بند ۱ ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری قابلیت طرح در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری را ندارد

دفتر هیأت عمومی

تاریخ: ۱۳۸۰

شماره:

پیوست:

فَلَا تُظْهِرُوا الْهُيَ أَنْ تُعْلَمُوا

دادنامه

از این حیث به دلیل عدم ایجاد قاعده حقوقی الزام آور و متضمن نبودن حق و تکلیف در نامه های موضوع درخواست ابطال در دادخواستهای تقدیمی، این بخش از شکایت شاکیان محکوم به رد می باشد.

۲- اختیارات و تکالیف سازمان امور مالیاتی در خصوص صدور بخشنامه ها، دستورالعمل های اجرایی و همچنین مکاتبات انجام شده با اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع بندهای الف و ب ماده ۵۹ قانون مالیاتهای مستقیم در اجرای مواد ۲۱۹ و ۱۶۹ مکرر قانون مذکور در راستای وظایف محوله به سازمان متبوع مطابق بند الف ماده ۵۹ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و در جهت شناسایی، تشخیص و وصول مالیاتهای قانونی می باشد. ضمن اینکه آیین نامه اجرایی بند (الف) ماده (۵۹) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی موضوع تصویب نامه شماره ۲۷۱۳۳/ت/۲۳۹۱۳-هـ-۱۳۸۰/۶/۱۰ هیأت وزیران (بندهای الف، ث، گ ماده ۹ و ماده ۱۳) صلاحیت قانونی لازم در خصوص صدور دستورالعمل را به سازمان امور مالیاتی کشور داده است.

۳- دستورالعمل مورد اشاره به تجویز ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم صادر شده است که مقرر می دارد: «به سازمان امور مالیاتی کشور اجازه داده می شود برای اشخاص حقیقی و حقوقی کارت اقتصادی شامل شماره اقتصادی صادر کنند. اشخاص حقیقی و حقوقی که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به اخذ کارت اقتصادی می شود بر اساس دستورالعملی که توسط سازمان مزبور تهیه و اعلام می شود برای انجام دادن معاملات خود صورتجلسات صادره و شماره اقتصادی مربوط را در صورتهای حسابها و فرمها و اوراق مربوط درج نموده و فهرست معاملات خود را به سازمان امور مالیاتی کشور تسلیم کنند.»

بر اساس دستورالعمل صادره و اصلاحات بعدی انجام گرفته در آن، اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع بندهای الف و ب ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم (از جمله پزشکان، وکلا و دفاتر اسناد رسمی) موظف به رعایت مفاد آن می باشند و مطابق با شرایط مقرر در قوانین و مقررات مالیاتی، اشخاص مذکور مکلفند با توجه به نوع فعالیت و

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید خدایی نبش شاهان ایران زمین

دفتر هیئت عمومی
وزارت حراست از آزادی

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

فَلَا تُظْهِرُوا الْهَوَىَٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دارد

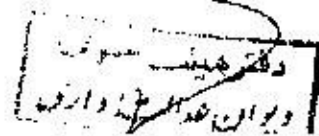
خدماتی که انجام می دهند، فهرست معاملات خود را (که شامل هر نوع فعالیت و خدمات انجام شده می باشد) ارائه نمایند. بنابراین فعالیتها و خدمات صورت گرفته توسط پزشکان، وکلا و دفاتر اسناد رسمی و درآمدهای حاصل از آنها را نیز (بر اساس دستورالعمل مربوطه) شامل می شود.

۴- مدلول و مصداق ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیاتهای مستقیم به یک یا چند مودی خاص دلالت ندارد، بلکه حکم مقرر در آن همه اشخاص حقیقی و حقوقی را که برای آنها کارت اقتصادی (شماره اقتصادی) صادر شده است، در بر می گیرد. این شمولیت عام، دقیقاً در سه خط آغازین پاراگراف نخست منطوق ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیاتهای مستقیم مورد تکرار قرار گرفته است.

۵- افزون بر موارد یاد شده، آنچه که در ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیاتهای مستقیم تحت عنوان «معاملات» تکریر قانونی شده است مفهوم عام دارد و منصرف از مفهوم خاص معاملات تجاری مقرر در مواد (۳) و (۲) قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱/۲/۱۳ می باشد. بنابراین واژه «معاملات» مقرر در ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیاتهای مستقیم یک حکم اطلاقی می باشد و هرگونه معامله اعم از تجاری و غیر تجاری را در بر می گیرد، از این رو قید پذیر نبوده (از این حیث نیز شکایت محکوم به رد می باشد. محدود و مقید کردن گستره موضوعی، حکمی، زمانی و مکانی قانون به مجوز قانونی نیاز دارد و در صلاحیت انحصاری مجلس شورای اسلامی می باشد.

۶- وکلای دادگستری و مشاوران حقوقی در شمار صاحبان مشاغل موضوع بند (ب) ماده (۹۵) و ردیف (۵) بند (ب) ماده ۹۶ قانون مالیاتهای مستقیم و صاحبان دفاتر اسناد رسمی در ردیف (۱۵) بند (ب) ماده (۹۶) و پزشکان و دندانپزشکان در ردیف (۱۱) بند (ب) ماده (۹۶) قانون پیش گفته، قرار دارند و مکلف اند «اسناد و مدارک مثبت» کافی، برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خود نگهداری کنند. فارغ از اینکه این اسناد و مدارک در رابطه با معاملات و یا قراردادها و یا تحت هر عنوان دیگری باشد. ماده (۱۶۹) مکرر و دستورالعمل موضوع درخواست ابطال

آدرس: تهران، بزرگراه شهید بهشتی، خیابان ایران زمین

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

قُلَّا تَتَّبِعُوا آلِهَتِي أَنِّي تَتَّبِعُوا

وَأَوَّلُهُ

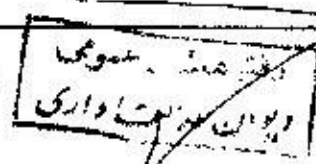
در واقع، در جهت حسن اجرای مواد ۹۳ تا ۹۶ قانون یاد شده و از بابت اعمال اختیارات، قدرت و اقتدار مالیاتی دستگاه مالیات ستانی دولت تقریر، تصویب و صادر شده است، تا «اسناد و مدارک مثبت کاف» در دسترس سازمان امور مالیاتی کشور به منظور تشخیص، تعیین درست و واقعی مالیاتهای موضوع «قانون مالیاتهای مستقیم» قرار گیرد. از این رو مقایسه مقررات قانون مالیاتهای مستقیم و دستورالعمل یاد شده توسط شاکیان با مقررات «قانون مالیات بر ارزش افزوده» که از اصول و قواعد حقوقی و مالیاتی مخصوص به خود برخوردار می باشد، به دور از پایگاه حقوقی و قانونی می باشد. با عنایت به مراتب فوق و استعلامهای به عمل آمده به شرح نامه های پیوست و با توجه به اینکه دستورالعمل ها و بخشنامه و مکاتبات موضوع خواسته با رعایت مواد ۱۶۹ مکرر و ۲۱۹ قانون مالیاتهای مستقیم و در راستای حسن اجرای مقررات مالیاتی و امر تشخیص و وصول مالیات صادر گردیده است و از حدود و اختیارات قانونی تجاوز نکرده است با استناد به مواد قانونی، رد شکایت را درخواست می نماید.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۶/۴/۲۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

به موجب بندهای الف و ب ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم اشخاص حقیقی و حقوقی مکلف به ثبت فعالیتهای شغلی در دفاتر روزنامه و کل و درآمد و هزینه و نگهداری دفاتر یاد شده هستند و ماده ۱۶۹ مکرر قانون فوق الذکر ناظر بر آن دسته از اشخاص حقیقی و حقوقی که خدمت ارائه می کنند، نیست. به همین جهات اطلاق بخشنامه و دستورالعمل های مورد شکایت به شرح مندرج در گردشکار که دفاتر اسناد رسمی را

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری پلوار شهید مطهری نبش خیابان ایران زمین

تاریخ: ۱۳۸۸

شماره:

پیوست:

فَلَا تُظْلَمُوا أَهْلُهَا أَنْ تُعْذَلُوا

دادنامه

مشمول تکلیف ارائه صورت حساب فصلی کرده مغایر قوانین فوق الذکر و خارج از حدود اختیارات مراجع تصویب آنها می باشد و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می شوند.

مرتضی علی اشراقی
معاون قضایی دیوان عدالت اداری

دفتر هیئت عمومی
دیوان عدالت اداری

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری، پلاک شهید بهشتی، پلاک ۱۳۸، تهران